

Bruxelles, 29.4.2020.
COM(2020) 179 final

2020/0071 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive (EU) 2016/797 i Direktive (EU) 2016/798 u pogledu produljenja
razdoblja za njihovo prenošenje**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog je dio hitnih mjera koje je Komisija donijela kao odgovor na izvanrednu situaciju uzrokovanu pandemijom bolesti COVID-19.

Na temelju Direktive (EU) 2016/797 i Direktive (EU) 2016/798, koje čine tehnički stup četvrtog paketa o željeznicama, države članice imaju mogućnost odabira jednog od dvaju rokova za prenošenje¹ – 16. lipnja 2019. ili, nakon što obavijeste Komisiju i Agenciju Europske unije za željeznice, 16. lipnja 2020., što je neuobičajeno. Samo je osam država članica 2019. prenijelo obje direktive (BG, FI, FR, GR, IT, NL, RO, SI).

U kontekstu pandemije COVID-a 19 većina preostalih 17 država članica zatražila je odgodu prenošenja tvrdeći da neće moći dovršiti potrebno zakonodavstvo prije 16. lipnja 2020.

S obzirom na izvanredne okolnosti potpuno je razumljivo da konačno prenošenje može biti nemoguće prije 16. lipnja 2020. Ključno je osigurati pravnu jasnoću i sigurnost, posebno za željeznički sektor i prijevoznike, koji su glavni korisnici četvrtog paketa o željeznicama. Pandemija COVID-a 19 izbila je u završnoj fazi donošenja nacionalnih mjera za prenošenje. Države članice trebale bi moći dovršiti postupak tijekom dodatnog razdoblja od tri mjeseca. Komisija stoga smatra da je kratka odgoda roka od tri mjeseca razumna.

Donesen je niz provedbenih i delegiranih akata u skladu s Direktivom (EU) 2016/797 i Direktivom (EU) 2016/798. U tim su aktima prijelazne odredbe i datumi stupanja na snagu utvrđeni u skladu s dvostrukim rokom za prenošenje. Nakon što se donese predložena Direktiva, Komisija će predložiti niz izmjena provedbenih akata radi njihova usklađivanja s produljenjem rokova za prenošenje. Kad je riječ o relevantnim delegiranim aktima², postojeći postupak iz članka 6. Direktive (EU) 2016/798 ne bi omogućio pravovremeno usklađivanje s produljenjem rokova za prenošenje. Stoga se ovim prijedlogom utvrđuju pravna osnova i pojednostavnjeni postupak za daljnje usklađivanje. Time će se osigurati dosljedan pravni okvir i provedba tehničkog stupa četvrtog paketa o željeznicama.

Ovo nije inicijativa u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Prijedlozi su u skladu s općim hitnim mjerama koje Komisija poduzima kako bi ublažila i prevladala negativne učinke pandemije COVID-a 19.

Donošenje tih mjera od ključne je važnosti za osiguravanje kontinuiteta teretnog i putničkog prijevoza.

¹ Članak 57. Direktive (EU) 2016/797 o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Europske unije i članak 33. Direktive (EU) 2016/798 o sigurnosti željeznica.

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1077/2012 (SL L 129, 25.5.2018., str. 16.).

Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbama Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (SL L 129, 25.5.2018., str. 26.).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta željeznice, slobodan protok osnovnih dobara, putnika i osoblja te povezane usluge ovise o gospodarskim rezultatima željezničkih prijevoznika, upravitelja infrastrukture i željezničkog sektora, kao i o dobrom funkcioniranju pravnog i administrativnog okvira. Negativne gospodarske posljedice aktualne pandemije COVID-a 19 mogle bi ugroziti financijsku stabilnost željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture te imati ozbiljne negativne učinke na prometni sustav i gospodarstvo u cjelini.

Komisija je uvela „zelene trake” kako bi granice ostale otvorene za prijevoz tereta te se smanjila kašnjenja u prometu. Povrh toga, izdane su smjernice o pravima putnika, koje će se dodatno ažurirati u skladu s daljnjim razvojem situacije.

Izmjenom direktiva nastoje se riješiti glavni problemi na koje su ukazali države članice, željeznički prijevoznici, upravitelji infrastrukture i željeznički sektor pa je ona stoga od iznimne važnosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ova se inicijativa temelji na članku 91. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ovog prijedloga jer ih obvezuju aranžmani prenošenja utvrđeni u direktivama, koje ne mogu jednostrano izmijeniti. Taj se cilj može ostvariti samo ako su zakonodavac izmijenili same direktive.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je proporcionalan problemima koji su nastali zbog krize i ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje cilja ublažavanja utjecaja aktualne pandemije COVID-a 19 za potrebe prenošenja direktiva.

- **Odabir instrumenta**

Kako bi se postigli njegovi ciljevi, pravni instrument trebao bi biti istog oblika kao i onaj koji se mijenja. Glavna je svrha ovog prijedloga izmijeniti rok za prenošenje kako su zatražile države članice.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Riječ je o hitnoj mjeri potaknutoj iznenadnim i nepredvidivim izbijanjem i širenjem COVID-a 19. Predmetna mjera stoga nije relevantna za Program za primjerenost i učinkovitost propisa te nije provedena *ex post* evaluacija.

- **Savjetovanja s dionicima**

S obzirom na hitnost situacije službena savjetovanja s dionicima nisu mogla biti provedena. Međutim, tijela država članica i dionici pozvali su Komisiju da donese prijedlog odgovarajućih mjera u kontekstu direktiva.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kao što je objašnjeno, odgovarajuće prikupljanje stručnog znanja nije bilo moguće zbog hitnosti situacije. Komisija poduzima hitne mjere na temelju znanstvenih dokaza o razvoju epidemiološke situacije.

- **Procjena učinka**

S obzirom na hitnost situacije procjena učinka nije mogla biti provedena.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nema utjecaja na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nije primjenjivo.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Kako bi se osigurala pravilna provedba predložene mjere, koja ima izravan utjecaj na pravnu jasnoću u željezničkom sektoru, Komisija predlaže uvođenje klauzule o obavješćivanju za države članice koje se odluče za produljenje roka za prenošenje do 16. rujna 2020.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive (EU) 2016/797 i Direktive (EU) 2016/798 u pogledu produljenja razdoblja za njihovo prenošenje

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 57. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća³ i člankom 33. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, države članice trebale su do 16. lipnja 2019. donijeti zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s relevantnim odredbama direktiva. Međutim, u skladu s člankom 57. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/797 i člankom 33. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/798 države članice imale su mogućnost produljiti razdoblje prenošenja za jednu godinu.
- (2) Sedamnaest država članica obavijestilo je Komisiju i Agenciju Europske unije za željeznice („Agencija”) o produljenju roka za prenošenje direktiva (EU) 2016/797 i (EU) 2016/798 do 16. lipnja 2020.
- (3) Zbog izvanredne i nepredvidive situacije uzrokovane pandemijom COVID-a 19 neke od tih država članica nailaze na poteškoće u dovršavanju zakonodavnog rada u zadanom roku za prenošenje i stoga postoji mogućnost da neću uspjeti prenijeti direktive u roku. Nepoštovanje roka moglo bi stvoriti pravnu nesigurnost za željeznički sektor, nacionalna tijela i Agenciju u pogledu zakonodavstva koje se primjenjuje na sigurnost i interoperabilnost željeznica. Nemogućnost pojedinih država

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka) (SL L 138, 26.5.2016., str. 44.).

⁴ Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (preinaka) (SL L 138, 26.5.2016., str. 102.).

članica da prenesu direktive zbog pandemije COVID-a 19 ima štetne posljedice za željeznički sektor.

- (4) Od ključne je važnosti pružiti pravnu jasnoću i sigurnost za željeznički sektor tako što će se prema potrebi državama članicama omogućiti da od 16. lipnja 2020. i u ograničenom razdoblju nastave primjenjivati Direktivu 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵ i Direktivu 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (5) Budući da je pandemija COVID-a 19 izbila u završnoj fazi donošenja nacionalnih mjera za prenošenje, državama članicama trebalo bi omogućiti dodatno razdoblje od tri mjeseca za dovršetak postupka prenošenja.
- (6) Rokove za prenošenje direktiva (EU) 2016/797 i (EU) 2016/798 trebalo bi produljiti za tri mjeseca do 16. rujna 2020. Datume stavljanja izvan snage Direktive 2004/49/EZ i Direktive 2008/57/EZ, kako su utvrđeni u članku 58. Direktive (EU) 2016/797 i članku 34. Direktive (EU) 2016/798, trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi.
- (7) Na temelju Direktive (EU) 2016/798 donesen je niz delegiranih akata s prethodno utvrđenim rokovima za prenošenje. Te akte treba uskladiti s novim rokom za prenošenje u aktualnoj situaciji. Trebalo bi predvidjeti pojednostavnjeni postupak tamo gdje krajnje hitni razlozi zahtijevaju izmjenu delegiranog akta.
- (8) Direktive (EU) 2016/797 i (EU) 2016/798 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Kako bi se omogućila brza provedba mjera predviđenih u ovoj Direktivi, ova Direktiva trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva (EU) 2016/797 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 57. umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Države članice koje su produljile razdoblje prenošenja u skladu sa stavkom 2. mogu ga dodatno produljiti do [16. rujna 2020.]. Njihove mjere prenošenja primjenjuju se od tog datuma. Te države članice o tome obavješćuju Agenciju i Komisiju najkasnije jedan dan nakon stupanja na snagu Direktive (EU) 2020/...”;
- (2) u prvom stavku članka 58., riječi „16. lipnja 2020.” zamjenjuju se riječima „16. rujna 2020.”.

Članak 2.

Direktiva (EU) 2016/798 mijenja se kako slijedi:

- (1) umeće se sljedeći članak 6.a:

⁵ Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice) (SL L 164, 30.4.2004., str. 44.).

⁶ Direktiva 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (SL L 191, 18.7.2008., str. 1.).

„Članak 6.a

Usklađivanje CSM-ova s revidiranim rokovima

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 27. stavkom 7. radi usklađivanja datuma primjene delegiranih akata donesenih na temelju članka 6. stavka 6. s rokom za prenošenje iz članka 33. stavka 2.a.”;

(2) u članku 27. dodaje se sljedeći stavak 7.:

„7. Odstupajući od stavaka od 1. do 6., ovlast za donošenje delegiranih akata na temelju članka 6.a dodjeljuje se Komisiji od [datum stupanja na snagu Direktive (EU) 2020/...] do [16. rujna 2020.]. Primjenjuje se postupak propisan člankom 27.a.”;

(3) u članku 27. dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Odstupajući od stavaka od 2. do 6. i ne dovodeći u pitanje stavak 7., ako je to nužno iz krajnje hitnih razloga, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak iz članka 27.a.”;

(4) umeće se sljedeći članak 27.a:

„Članak 27.a

Hitni postupak

1. Delegirani akti doneseni na temelju ovog članka stupaju na snagu bez odgode i primjenjuju se sve dok nije podnesen nikakav prigovor u skladu sa stavkom 3.
2. Čim Komisija donese delegirani akt na temelju ovog članka, o tome istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće te navodi razloge za primjenu hitnog postupka.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom iz članka 27. stavka 6. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Europski parlament ili Vijeće priopće svoju odluku o podnošenju prigovora.”;

(5) u članku 33. umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Države članice koje su produljile razdoblje prenošenja u skladu sa stavkom 2. mogu ga dodatno produljiti do [16. rujna 2020.]. Njihove mjere prenošenja primjenjuju se od tog datuma. Te države članice o tome obavješćuju Agenciju i Komisiju najkasnije jedan dan nakon stupanja na snagu Direktive (EU) 2020/...”;

(6) u prvom stavku članka 34.,

riječi „16. lipnja 2020.” zamjenjuju se riječima „16. rujna 2020.”.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*